

P Á Z M Á N Y
B ö l c s – É s z
T A N U L M Á N Y I
V E R S E N Y
T Ö R T É N E L E M

2017/2018. I. forduló
írásbeli teszt (*munkapéldány*)

Online kitöltendő:
<https://goo.gl/forms/WxJYLDzmqcCgGPzo1>
határidő: 2017. november 10.

Kedves Versenyző!

Az idei **Pázmány Bölcs–Ész Tanulmányi Verseny** történelem szaktárgyi részének két írásbeli előválogatóján a múlt évi feladatlapokhoz hasonlóan olyan kérdésekre is választ várunk, amelyek a szóbeli döntőre való felkészülést segítik.

Fontos tudni, hogy a továbbjutóktól a szóbeli döntőre majd egy, az alábbi témakörökből elkészítendő 15 percnyi időtartamú kiselőadást (referátumot) várunk.

1. Szabadon választott település, illetve településrész 16-20. századi történelmében jelentős szerepet játszó személy, személyek bemutatása.
2. Választott egyház vagy a hitélet szerepe egy szabadon választott település vagy településrész 17-20. századi történelmében. (Átfogóan a megadott négy évszázadban vagy leszűkítve egy választott időszakra.)
3. A 2017/ 2018-as tanévben ismét több fontos történelmi személyről és eseményről emlékezhetünk meg. Az alábbiak közül egy téma bemutatása olyan megközelítésből, amely az adott személynek vagy eseménynek a jelen korra gyakorolt hatását vizsgálja.
Évfordulós témakörök: a) A reformáció kezdete (1517) – A reformáció hatása Magyarországon; b) A harmincéves háború kezdete (1618); c) Mária Terézia születésének évfordulója (1717); d) A kiegyezés évfordulója (1867) ; e) Az első világháború vége.

A felkészüléshez történelmi monográfiák, tanulmánykötetek, szakfolyóiratok, forráskiadások, történelmi szöveggyűjtemények használata ajánlott. Szakirodalomként a Wikipédia, valamint kétes hitelességű honlapok feltüntetése nem elfogadott!

Jó munkát, eredményes versenyzést kívánunk!

A szervezők

1. Továbbjutás esetén melyik témakörben készítené szívesen kiselőadást? (Nem a pontos címre, hanem egyelőre a témakörre vagyunk kíváncsiak.)

2. Gyűjtsön szakirodalmat és forrásokat a választott témakörhöz! Legalább öt mű szerzőjét és címét tüntesse fel!

3. Fogalmazzon meg előzetesen két-három olyan kérdést, amelyekre a tervezett kiselőadásában választ keres!

TESZTKÉRDÉSEK

4. Mit nevezünk artikulás helynek?

- a) Olyan hely, ahová hivatali ügyeikkel fordulhattak az emberek.
- b) Megyénként az a két hely, ahol a protestánsok számára biztosították a szabad és nyilvános vallásgyakorlatot.
- c) Megyénként az a két hely, ahol a protestánsok magán vallásgyakorlattal rendelkeztek.
- d) A kolostorokban az a hely, ahol a szerzetesek imádkoztak.

5. Az alábbi forrásrészletben a szerző azt indokolja, hogy miért pártolt el az uralkodótól. Mit gondol, mikor, milyen történelmi helyzetben íródott a levél? Ki lehet az uralkodó? Ki az ellenség?

„Én mindaddig őfelségének híven és igazán szolgáltam, meddig esmertem, hogy őfelsége ez szegény nyomorult országot meg akarja oltalmazni. De most immár látom őfelsége erőtlenségét, és hogy őfelsége után az ellenség az határra szinte bennünket szorított, őfelsége csak pajzsnak tart bennünket. Az mire sokszor ígére és fogadott hitével őfelsége, hogy az ellenséggel személye szerint megvív, Magyarországnak minden határát megszabadítja, azt őfelsége mind az mi utolsó veszedelmeinkig nem mívelte, se mívelhetette.”

6. A megfelelő rövidítés számát helyezze a megadott szerzetesrendek neve mellé!

1. O.E.S.A.; 2. SJ; 3. OCist.; 4. O.Sch.P.; 5. O.E.S.P.; 6. O.F.M.; 7. O.S.B.; 8. S.S.

- a) Ciszterci Rend
- b) Szent Benedek Rend
- c) Jezsuita Rend
- d) Remete Szent Pál Rendje
- e) Piarista Rend
- f) Szalézi Szent Ferenc Társasága (szaléziek)
- g) Ágostonos remeték
- h) Ferencesek

7. Ki volt Hevenesi Gábor?

- a) Jezsuita történetíró
- b) Imakönyvszerző református szuperintendens
- c) Iskolaalapító pannonhalmi bencés főapát
- d) Kalocsai érsek

8. Kinek az életrajzából idéztünk adatokat?

A szász választófejedelmi családból származik. 1689-ben katolizált, 1691-ben kezdte el tanulmányait a kölni szemináriumban, 1707-től pedig esztergomi érsek lett. Számos templomot építtetett és plébániát szervezett, emellett sokat fordított rossz állapotban lévő egyházi épületek, templomok felújítására is.

9. Az alábbi képen egy díszes ruházatú férfiú látható. Készítsen róla egy fiktív életrajzot!

Kísérelje meg meghatározni, hogy melyik évszázadban és országban élhetett! Mi lehetett a foglalkozása? Milyen életpályát futott be? Milyen jelenet játszódik az elhúzott függöny mögött a háttérben?

(Terjedelem: max. 2000 karakter.)

10. Az alábbi városokhoz több jeles történelmi esemény is kötődik. Nevezzen meg mindegyikhez egy szabadon választottat az esemény dátumával együtt!

- a) Nagyszombat
- b) Nagyvárad
- c) Debrecen
- d) Székesfehérvár
- e) Kassa

11. Kít tart a 20. századi magyar egyháztörténelem legpozitívabb alakjának? Három-négy mondatban indokolja is a választát!

12. Adja meg az alábbi fogalmakhoz tartozó meghatározásokat!

- a) antikomintern paktum
- b) B-listázás
- c) holodomor
- d) első bécsi döntés
- e) villámháború
- f) népi demokrácia
- g) emigráns kormány

13. A megadott kulcsszavak egy-egy fogalomra vonatkoznak. Nevezze meg az adott fogalmat!

- a) vörös térkép, diktátum, párizsi konferencia
- b) trónöröklési jog, dinasztia, restaurációra törekvés
- c) megosztottság jelképe, kelet és nyugat, hidegháború alatt
- d) kicsikart vallomás, hamis bizonyítékok, előre megírt ítélet

14. Az alábbi képből kiindulva próbálja megválaszolni a kérdéseket!

- a) Kiket látunk a képen?
- b) Hogyan kapcsolódik a Tisza-szabályozáshoz a személyük?
- c) A magyar történelem melyik időszakához kapcsolódik a Tisza szabályozása?
- d) Melyik híres politikusunk támogatta a folyónk szabályzásának ötletét?
- e) Mit gondolsz sikeres volt?

